

Pravilnik o izdavanju niskotiražnih udžbenika

Pravilnik je objavljen u "Službenom glasniku RS", br. 69/2018 od 14.9.2018. godine, a stupio je na snagu 22.9.2018.

Predmet Pravilnika

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi i druga pitanja od značaja za izdavanje niskotiražnih udžbenika: vrsta niskotiražnih udžbenika, elementi za utvrđivanje troškova proizvodnje i maloprodajne cene, kao i obezbeđivanje sredstava za izdavanje niskotiražnih udžbenika. Odredbe ovog pravilnika shodno se primenjuju i na izdavanje niskotiražnih priručnika.

Niskotiražni udžbenik

Član 2.

Niskotiražni udžbenik je udžbenik čiji su direktni i indirektni troškovi proizvodnje i zavisni troškovi prodaje veći od maloprodajne cene. Niskotiražnim udžbenikom smatra se:

- 1) udžbenik na jeziku i pismu nacionalne manjine;
- 2) udžbenik prilagođen obrazovnim potrebama učenika sa smetnjama u razvoju i invaliditetom;
- 3) udžbenik za ogledne programe;
- 4) udžbenik za sticanje obrazovanja po posebnim programima (obrazovanje u inostranstvu, programi za talentovane učenike i sl.);
- 5) udžbenik za predmete koje pohađa manje od 2% učenika i polaznika od ukupnog broja učenika i polaznika u generaciji koja pohađa isti program.

Vrsta niskotiražnih udžbenika

Član 3.

Planom udžbenika, koji donosi ministar nadležan za poslove obrazovanja (u daljem tekstu: ministar) na način propisan zakonom kojim se uređuju udžbenici (u daljem tekstu: Zakon), utvrđuje se vrsta potrebnih niskotiražnih udžbenika za svaki nivo obrazovanja i vrstu škole, po razredima i predmetima.

Utvrđivanje troškova proizvodnje i maloprodajne cene udžbenika

Član 4.

Elementi za utvrđivanje troškova proizvodnje niskotiražnih udžbenika su:

- 1) direktni troškovi proizvodnje;
- 2) indirektni troškovi proizvodnje;
- 3) zavisni troškovi prodaje.

Direktni troškovi proizvodnje su: honorari (autorski honorar, urednički honorar, prevodilački honorar, redaktorski honorar, recenzentski honorar, honorar za scenario, honorar za programiranje, ilustratorski honorar, honorar za crteže, honorar za fotografije, honorar za likovno-grafičko oblikovanje i prelom, honorar za idejno rešenje – šemu dizajna, korica, honorar za korektora, honorar za lektora, honorar za izradu omota kompakt diska i slično), troškovi pripreme (unos teksta, skeniranje, obrada ilustracija, prelom, filmovanje i slično), troškovi za usluge (štampanje, animacija, režija tonskog snimanja, studijske usluge, umnožavanje kompakt diskova i slično) i troškovi materijala (papir, karton i slično).

Indirektne troškove proizvodnje čini pripadajući deo opštih troškova.

Zavisni troškovi prodaje su: transportni troškovi, tantijeme autora, trgovački rabati i slično.

Maloprodajna cena udžbenika i priručnika sa PDV-om, koji se izdaje na jeziku i pismu nacionalne manjine, odnosno koji se izdaje sa prilagođenim pismom i/ili formatom za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, ne može biti veća od maloprodajne cene udžbenika i priručnika sa PDV-om na srpskom jeziku koji je preveden, odnosno čije pismo i/ili format je prilagođen.

Izdavanje niskotiražnih udžbenika

Član 5.

Javni izdavač, u okviru Centra za niskotiražne udžbenike kao posebne organizacione jedinice, izdaje niskotiražni udžbenik, ako sam izdavač ne izdaje taj niskotiražni udžbenik.

Izdavač može da izdaje niskotiražne udžbenike koji su mu odobreni u skladu sa Zakonom.

Ukoliko izdavač čiji je niskotiražni udžbenik izabran za korišćenje obavesti ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja (u daljem tekstu: Ministarstvo) da neće da izdaje taj udžbenik, ministar o tome obaveštava javnog izdavača, koji je u obavezi da ga izda.

Podatke o naslovu niskotiražnog udžbenika potrebnog za narednu školsku godinu, javnom izdavaču dostavlja Ministarstvo.

Obezbeđivanje sredstava za izdavanje niskotiražnih udžbenika

Član 6.

Sredstva za izdavanje niskotiražnih udžbenika obezbeđuju se iz:

- 1) sredstava za izdavanje niskotiražnih udžbenika koje izdavač udžbenika uplaćuje;
- 2) sredstava budžeta Republike Srbije.

Sredstva iz stava 1. tačka 1) ovog člana izdavači udžbenika uplaćuju na namenski račun javnog izdavača, najkasnije do 31. marta tekuće godine, u visini od 2% ostvarenih neto prihoda od prodatih udžbenika u prethodnoj kalendarskoj godini.

Izdavač udžbenika koji izdaje sve niskotiražne udžbenike koje su škole izabrale za korišćenje i koji su tom izdavaču, u skladu sa Zakonom odobreni, nema obavezu da uplaćuje sredstva iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

Vlada u skladu sa raspoloživim sredstvima budžeta Republike Srbije, a radi omogućavanja jednake dostupnosti obrazovanja i vaspitanja, donosi odluku o finansiranju pripreme i/ili nabavke i dodele, odnosno sufinansiranju pripreme i/ili nabavke i dodele udžbenika i priručnika, a naročito za učenike i polaznike koji su socijalno i materijalno ugroženi, kao i za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, najkasnije do 1. marta tekuće godine za narednu školsku godinu.

Odluku iz stava 4. ovog člana, Vlada donosi ukoliko sredstva iz stava 1. tačka 1) ovog člana nisu dovoljna za finansiranje izdavanja ili nabavke niskotiražnih udžbenika.

Obaveze izdavača koji izdaju niskotiražne udžbenike

Član 7.

Izdavač koji izdaje niskotiražne udžbenike koje su škole izabrale za korišćenje, obavezan je da:

- 1) obezbedi niskotiražne udžbenike u dovoljnom broju primeraka prema iskazanim potrebama škola i korisnika za školsku godinu u kojoj je objavljen Katalog udžbenika;
- 2) izabrane niskotiražne udžbenike učini dostupnim prodajnoj mreži, najkasnije do 15. avgusta tekuće za narednu školsku godinu;
- 3) da niskotiražne udžbenike koje izdaje na jeziku i pismu nacionalne manjine, odnosno koje izdaje sa prilagođenim pismom i/ili formatom za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, prodaje po maloprodajnoj ceni sa PDV-om koja ne može biti veća od maloprodajne cene udžbenika i priručnika sa PDV-om na srpskom jeziku koji je preveden, odnosno čije pismo i/ili format je prilagođen.

Obaveze izdavača koji ne izdaju niskotiražne udžbenike

Član 8.

Izdavač koji ne izdaje niskotiražne udžbenike obavezan je da:

- 1) učestvuje u obezbeđivanju sredstava za izdavanje niskotiražnih udžbenika u iznosu 2% ostvarenih neto prihoda od prodatih udžbenika u prethodnoj kalendarskoj godini i da navedena sredstva obračuna i uplati na namenski račun javnog izdavača, najkasnije do 31. marta tekuće godine;
- 2) najkasnije do 1. juna godine u kojoj se objavljuje Katalog udžbenika, dostavi Ministarstvu menicu u visini od 2% od projektovanog neto prihoda, koji se izračunava na osnovu tiraža koji predstavlja broj udžbenika potreban za sve učenike koji pohađaju škole koje su izabrale udžbenike tog izdavača pre objavljivanja Kataloga udžbenika, za jednu školsku godinu;
- 3) dostavi javnom izdavaču rukopis udžbenika zajedno sa potrebnom dokumentacijom radi zakonitog i nesmetanog izdavanja tog udžbenika od strane javnog izdavača.

Odobranje udžbenika koji su izdati u stranoj državi

Član 9.

Ako za određene predmete postoji udžbenik na jeziku i pismu nacionalne manjine izdat u stranoj državi, koji po sadržaju odgovara programu nastave i učenja određenog predmeta, izdavač može podneti zahtev za odobranje tog udžbenika u skladu sa zakonom.

Završne odredbe

Član 10.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o izdavanju niskotiražnih udžbenika („Službeni glasnik RS”, broj 30/10).

Član 11.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.
Broj 110-00-00591/2018-04
U Beogradu, 22. avgusta 2018. godine

Ministar,
Mladen Šarčević, s.r.